

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

สรุปรายงานของผู้สอบบัญชี ในรอบระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา

■ สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ผู้สอบบัญชี : นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัส สุโขทัย สอบบัญชี จำกัด

ความเห็นของผู้สอบบัญชี : งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

■ สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559

ผู้สอบบัญชี : นายชวลา เทียนประเสริฐกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4301

บริษัท ดีลอยท์ ทูช โทมัส สุโขทัย สอบบัญชี จำกัด

ความเห็นของผู้สอบบัญชี : งบการเงินรวมและเฉพาะกิจการข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

■ สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558

ผู้สอบบัญชี : นายประวิทย์ วิวรรณธนาบุตร

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4917

บริษัท เอเอ็นเอส ออดิท จำกัด

ความเห็นของผู้สอบบัญชี : ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และผลการดำเนินงานรวม และกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท ซุปเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และผลการดำเนินงานเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.2 ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัท

งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสดของบริษัท ในรอบระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560, ปี 2559 และ ปี 2558

งบแสดงฐานะการเงินของบริษัท(ตรวจสอบแล้ว) สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560, ปี 2559 และ ปี 2558

(หน่วย: ล้านบาท)

| งบแสดงฐานะทางการเงิน | ณ 31 ธันวาคม 2560 | | ณ 31 ธันวาคม 2559 (ปรับปรุงใหม่) | | ณ 31 ธันวาคม 2558 (ปรับปรุงใหม่) | |
|--|-------------------|---------------|-------------------------------------|---------------|-------------------------------------|---------------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| สินทรัพย์ | | | | | | |
| สินทรัพย์หมุนเวียน | | | | | | |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด | 337.98 | 0.72 | 146.47 | 0.30 | 846.78 | 2.16 |
| เงินลงทุนชั่วคราว | 3.28 | 0.01 | 3.24 | 0.01 | - | - |
| ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น | 934.66 | 1.99 | 1,096.53 | 2.28 | 2,437.23 | 6.22 |
| เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน | - | - | - | - | 17.15 | 0.04 |
| เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บุคคลและกิจการอื่น | - | - | - | - | 17.89 | 0.05 |
| สินค้าคงเหลือ | 15.78 | 0.03 | 1.13 | 0.01 | 1.97 | 0.01 |
| สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนถือไว้เพื่อขาย | - | - | 18.65 | 0.04 | 5.00 | 0.01 |
| สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น | 110.18 | 0.24 | 222.29 | 0.46 | 0.46 | 0.01 |
| รวมสินทรัพย์หมุนเวียน | 1,401.86 | 2.99 | 1,488.30 | 3.10 | 3,326.47 | 8.49 |
| สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน | | | | | | |
| เงินฝากสถาบันการเงินที่ใช้เป็นหลักประกัน | 1,101.26 | 2.35 | 523.84 | 1.09 | 130.96 | 0.33 |
| เงินลงทุนในบริษัทย่อย | - | - | - | - | - | - |
| เงินลงทุนในบริษัทรวม | 751.20 | 1.60 | 810.62 | 1.69 | 776.01 | 1.98 |
| อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน | 29.94 | 0.06 | 5.24 | 0.01 | - | - |
| ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ | 39,027.71 | 83.27 | 39,544.89 | 82.34 | 29,127.35 | 74.34 |
| สินทรัพย์ไม่มีตัวตน | 536.35 | 1.14 | 465.90 | 0.97 | 49.90 | 0.13 |
| ค่าความนิยม | 5.63 | 0.01 | 1.34 | 0.01 | 0.12 | 0.01 |
| สิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า | 2,868.23 | 6.12 | 3,003.21 | 6.25 | 3,280.29 | 8.37 |
| สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี | 15.11 | 0.03 | 22.15 | 0.05 | 1.24 | 0.01 |
| สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น | 1,133.37 | 2.42 | 2,159.32 | 4.50 | 2,486.43 | 6.35 |
| รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน | 45,468.79 | 97.01 | 46,536.51 | 96.90 | 35,852.27 | 91.51 |
| รวมสินทรัพย์ | 46,870.65 | 100.00 | 48,024.82 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซุปเปอร์บิ๊ก จำกัด (มหาชน)

งบแสดงฐานะการเงินของบริษัท(ตรวจสอบแล้ว) สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560, ปี 2559 และ ปี 2558 (ต่อ)

(หน่วย: ล้านบาท)

| งบแสดงฐานะทางการเงิน | ณ 31 ธันวาคม 2560 | | ณ 31 ธันวาคม 2559 (ปรับปรุงใหม่) | | ณ 31 ธันวาคม 2558 (ปรับปรุงใหม่) | |
|--|-------------------|---------------|-------------------------------------|---------------|-------------------------------------|---------------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| หนี้สิน | | | | | | |
| หนี้สินหมุนเวียน | | | | | | |
| เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน | 603.58 | 1.29 | 402.31 | 0.84 | 439.39 | 1.12 |
| เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น | 1,625.16 | 3.47 | 5,029.59 | 10.47 | 10,996.31 | 28.07 |
| ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี | 3,346.47 | 7.14 | 2,568.78 | 5.35 | 1,114.40 | 2.84 |
| ส่วนของหนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี | 9.49 | 0.02 | 8.46 | 0.02 | 7.36 | 0.02 |
| เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน | 83.59 | 0.18 | 219.69 | 0.46 | 640.68 | 1.64 |
| เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น | 1,049.37 | 2.24 | 956.73 | 1.99 | 1.34 | 0.01 |
| ภาษีเงินได้ค้างจ่าย | 14.94 | 0.03 | 1.29 | 0.01 | - | - |
| หนี้สินหมุนเวียนอื่น | 70.66 | 0.15 | 72.70 | 0.15 | 79.42 | 0.20 |
| รวมหนี้สินหมุนเวียน | 6,803.26 | 14.51 | 9,259.57 | 19.28 | 13,278.89 | 33.89 |
| หนี้สินไม่หมุนเวียน | | | | | | |
| เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน | 23,453.63 | 50.04 | 24,049.09 | 50.08 | 13,887.48 | 35.45 |
| หนี้สินระยะยาวภายใต้สัญญาเช่าการเงิน | 13.38 | 0.03 | 12.33 | 0.03 | 16.33 | 0.04 |
| หุ้นกู้ระยะยาว | 367.07 | 0.78 | - | - | - | - |
| ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน | 7.48 | 0.02 | 6.41 | 0.01 | 9.43 | 0.02 |
| หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น | 3.31 | 0.01 | 1.51 | 0.01 | - | - |
| รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน | 23,844.86 | 50.87 | 24,069.35 | 50.12 | 13,913.23 | 35.51 |
| รวมหนี้สิน | 30,648.12 | 65.39 | 33,328.92 | 69.40 | 27,192.12 | 69.41 |
| ส่วนของเจ้าของ | | | | | | |
| ทุนจดทะเบียน | 3,281.94 | 7.00 | 3,137.41 | 6.53 | 3,137.41 | 8.01 |
| ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว | 2,734.95 | 5.84 | 2,734.95 | 5.69 | 2,734.95 | 6.98 |
| ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ ² | 9,002.57 | 19.21 | 9,763.54 | 20.33 | 9,763.54 | 24.92 |
| ส่วนเกินกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย | 4.91 | 0.01 | - | - | - | - |
| กำไร (ขาดทุน) สะสม | | | | | | |
| จัดสรรแล้ว - ทุนสำรองตามกฎหมาย | 3.53 | 0.01 | 1.90 | 0.01 | 1.76 | 0.01 |
| ยังไม่ได้จัดสรร - กำไร(ขาดทุน)สะสม | 979.38 | 2.09 | (1,054.93) | 2.20 | (1,417.20) | (3.62) |
| องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น | (0.69) | 0.01 | (0.32) | 0.01 | - | - |
| รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่ | 12,724.64 | 27.15 | 11,445.15 | 23.83 | 11,083.05 | 28.29 |
| ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม | 3,497.89 | 7.46 | 3,250.75 | 6.77 | 903.57 | 2.31 |
| รวมส่วนของเจ้าของ | 16,222.53 | 34.61 | 14,695.90 | 30.60 | 30.58 | 30.59 |
| ส่วนหนี้สินและส่วนของเจ้าของ | 46,870.65 | 100.00 | 48,024.82 | 100.00 | 100.00 | 100.00 |

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์บล็อก จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ(ตรวจสอบแล้ว) สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560, ปี 2559 และ ปี 2558

(หน่วย: ล้านบาท)

| งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ | ปี 2560 | | ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่) | | ปี 2558 (ปรับปรุงใหม่) | |
|---|-----------------|--------------|---------------------------|--------------|---------------------------|-----------------|
| | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ | จำนวน | ร้อยละ |
| รายได้จากการขาย | 5,238.81 | 95.08 | 3,365.09 | 93.17 | 157.36 | 39.52 |
| รายได้จากการบริการ | 112.94 | 2.05 | 83.71 | 2.32 | 79.71 | 20.02 |
| รายได้เงินอุดหนุนส่วนเพิ่มราคาไฟฟ้า | 158.44 | 2.88 | 162.81 | 4.51 | 161.09 | 40.46 |
| รวมรายได้ | 5,510.18 | 100.00 | 3,611.60 | 100.00 | 398.16 | 100.00 |
| ต้นทุนขาย | (2,321.98) | (42.14) | (1,500.55) | (41.55) | (166.18) | (41.74) |
| ต้นทุนการให้บริการ | (62.930) | (1.14) | (55.77) | (1.54) | (57.07) | (14.33) |
| รวมต้นทุน | (2,384.91) | (43.28) | (1,556.32) | (43.09) | (223.25) | (56.07) |
| กำไร(ขาดทุน)ขั้นต้น | 3,125.28 | 56.72 | 2,055.29 | 56.91 | 174.90 | 43.93 |
| กำไรจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ | 146.04 | 2.65 | 89.76 | 2.49 | - | - |
| รายได้อื่น | 73.78 | 1.34 | 14.80 | 0.41 | 10.96 | 2.75 |
| ค่าใช้จ่ายในการขาย | (10.43) | (0.19) | (8.50) | (0.24) | (7.64) | (1.92) |
| ค่าใช้จ่ายในการบริหาร | (410.38) | (7.45) | (530.22) | (14.68) | (590.30) | (148.26) |
| ขาดทุนจากการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ | - | - | - | - | (164.28) | (41.26) |
| ต้นทุนทางการเงิน | (1,454.33) | (26.39) | (1,201.09) | (33.26) | (236.08) | (59.29) |
| ส่วนแบ่งกำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม | 64.40 | 1.17 | 85.87 | 2.38 | (4.11) | (1.03) |
| กำไร(ขาดทุน)ก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ | 1,534.35 | 27.85 | 505.91 | 14.01 | (816.55) | (205.08) |
| ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ | (22.72) | (0.41) | 16.30 | 0.45 | (1.15) | (0.29) |
| กำไร(ขาดทุน)สำหรับปี | 1,511.63 | 27.43 | 522.21 | 14.46 | (817.70) | (205.37) |
| กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น | | | | | | |
| กำไร(ขาดทุน)จากการประมาณการตามหลัก คณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ พนักงาน-สุทธิจากภาษีเงินได้ | (1.59) | - | 0.65 | - | 0.14 | - |
| ผลต่างอัตราแลกเปลี่ยนจากการแปลงค่าเงิน | (0.37) | - | (0.32) | - | (0.04) | - |
| การแบ่งปันกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม | | | | | | |
| ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่ | 1,282.36 | 23.27 | 361.95 | 10.02 | (712.41) | (178.93) |
| ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม | 227.31 | 4.13 | 160.59 | 4.45 | (105.18) | (26.42) |

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์บิล็อก จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด(ตรวจสอบแล้ว) สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560, ปี 2559 และ ปี 2558

(หน่วย : ล้านบาท)

| งบกระแสเงินสด | ปี 2560 | ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่) | ปี 2558 (ปรับปรุงใหม่) |
|--|------------|---------------------------|---------------------------|
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี | 146.47 | 846.78 | 1,662.18 |
| เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน | 5,440.22 | 2,928.04 | (4,240.22) |
| เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน | (4,547.03) | (16,278.26) | (20,157.23) |
| เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน | (701.68) | 12,649.91 | 23,582.04 |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ | 191.51 | (700.31) | (815.41) |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี | 337.98 | 146.47 | 846.78 |

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์บิล็อก จำกัด (มหาชน)

อัตราส่วนทางการเงิน(ตรวจสอบแล้ว) สำหรับงวดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2560, ปี 2559 และ ปี 2558

| อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน | ปี 2560 | ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่) | ปี 2558 (ปรับปรุงใหม่) |
|---|----------|---------------------------|---------------------------|
| อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า) | 0.21 | 0.18 | 0.25 |
| อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า) | 0.19 | 0.16 | 0.25 |
| อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า) | 0.68 | 0.29 | (0.62) |
| อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า) | 11.87 | 13.02 | 4.53 |
| ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน) | 30.34 | 27.65 | 79.54 |
| อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า) | 274.77 | 969.66 | 85.18 |
| ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน) | 1.31 | 0.37 | 4.23 |
| อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า) | 0.72 | 0.19 | 0.04 |
| ระยะเวลารับหนี้ (วัน) | 502.36 | 1,853.67 | 8,962.28 |
| Cash Cycle (วัน) | (470.71) | (1,825.65) | (8,878.51) |
| อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ) | 56.72 | 56.91 | 43.93 |
| อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (ร้อยละ) | 53.07 | 44.89 | (144.76) |
| อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ) | 27.43 | 14.46 | (205.37) |
| อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (ร้อยละ) | 186.04 | 204.73 | 735.69 |
| อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ) | 9.78 | 3.91 | (10.08) |
| อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%) | 3.18 | 1.20 | (3.69) |
| อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%) | 8.69 | 5.52 | (4.39) |
| อัตราหมุนของสินทรัพย์ (เท่า) | 0.12 | 0.08 | 0.02 |
| อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า) | 1.89 | 2.27 | 2.27 |
| อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า) | 4.75 | 3.77 | (17.75) |
| อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า) | 0.50 | 0.18 | (0.21) |
| กำไร/ขาดทุนต่อหุ้น | 0.06 | 0.02 | (0.03) |
| มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น | 0.59 | 0.54 | 0.44 |

ที่มา : งบการเงินรวมของบริษัท ซูเปอร์บิล็อก จำกัด (มหาชน)

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

14.1 ภาพรวมการดำเนินงานที่ผ่านมา

บริษัท ซูเปอร์บลิค จำกัด(มหาชน) (“บริษัท” หรือ “SUPER”) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2537 ปัจจุบันเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจด้านพลังงานทดแทน โดยมีนโยบายการให้บริการด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน (Operation and Maintenance services) ไม่ว่าจะเป็นพลังงานแสงอาทิตย์ (“Solar Energy”) พลังงานลม (“Wind Energy”) และพลังงานขยะ (“Waste Energy”) ให้แก่บริษัทต่างๆที่บริษัทถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินงานของโรงไฟฟ้าและการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ เพื่อให้โรงไฟฟ้างดงกล่าวสามารถผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าได้เต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งการบริการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายชัดเจนที่จะดำเนินธุรกิจด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าทั้งที่เป็นของกลุ่มบริษัท และ/หรือ บริษัทอื่นภายนอกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีวัตถุประสงค์ที่จะขยายขอบเขตธุรกิจไปยังธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและการประมวลผลโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

นอกจากนี้ บริษัทยังได้ดำเนินธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง, ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายใต้บริษัทย่อยและบริษัทร่วม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ตามโครงสร้างการบริหารจัดการในกลุ่มธุรกิจ ดังนี้

- ธุรกิจการให้บริการด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์

ดำเนินการโดยบริษัท ซูเปอร์บลิค จำกัด(มหาชน) (“SUPER”) ได้แก่ การให้บริการด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Operation and Maintenance services), งานบริหารจัดการสถานีไฟฟ้าและสายส่ง เป็นต้น ให้แก่โครงการของบริษัทย่อยที่ SUPER เข้าไปถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายหลังจากที่โครงการโรงไฟฟ้างดงกล่าวได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์เรียบร้อยแล้ว เพื่อดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์ในโรงไฟฟ้า รวมถึงการบริหารจัดการเพื่อให้โรงไฟฟ้าสามารถดำเนินการผลิตไปได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายชัดเจนที่จะดำเนินธุรกิจด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าทั้งที่เป็นของกลุ่มบริษัท และ/หรือ บริษัทอื่นภายนอกที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมีวัตถุประสงค์ที่จะขยายขอบเขตธุรกิจไปยังธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและการประมวลผลโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

- ธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (“Solar Energy”)

ดำเนินการโดยบริษัท ซูเปอร์ โซลาร์ เอนเนอร์ยี จำกัด (“SSE”) เพื่อลงทุนและพัฒนาธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีโครงการโรงไฟฟ้าทั้งในประเทศและต่างประเทศรวม 129 โครงการ จำนวน 792 เมกะวัตต์

- ธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานขยะ (“Waste Energy”)

ดำเนินการโดยบริษัท ซูเปอร์ เอิร์ธ เอนเนอร์ยี จำกัด (“EARTH”) เพื่อลงทุนและพัฒนาธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีโครงการโรงไฟฟ้างดงกล่าวที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้ารวม 2 โครงการ, จำนวน 18 เมกะวัตต์

ดำเนินการโดยบริษัท ซูเปอร์ เอนเนอร์ยี กรุ๊ป จำกัด (“SUPER ENERGY”) ซึ่งเป็นโครงการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีโครงการโรงไฟฟ้างดงกล่าวที่อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้ารวม 1 โครงการ, จำนวน 8 เมกะวัตต์

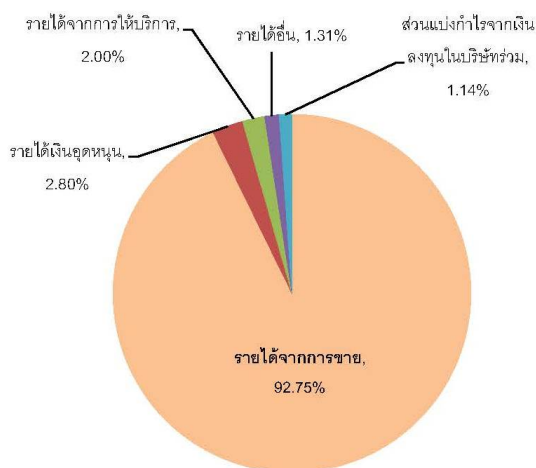
- ธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานลม (“Wind Energy”)

ดำเนินการโดยบริษัท เลมอน โกลด์ ฟาร์ม จำกัด (“LEMON”) เพื่อลงทุนและพัฒนาธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานลม และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันอยู่ระหว่างศึกษาโครงการ, ทดสอบและประเมินความเหมาะสม รวมถึงเตรียมความพร้อมในส่วนงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

ดำเนินการโดยบริษัท ซูเปอร์ วินด์ เอนเนอร์ยี จำกัด (“SUPER WIND”) เพื่อลงทุนและพัฒนาธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานลมในต่างประเทศ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันอยู่ระหว่างเข้าดำเนินการลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานลมที่ประเทศเวียดนาม กำลังการผลิตรวม 698 เมกะวัตต์

- ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communications Technology)

ดำเนินการโดยบริษัท โอเพน เทคโนโลยี จำกัด(มหาชน) (“OPEN”) ได้แก่ งานพัฒนาและวางระบบสารสนเทศ งานด้านการบริการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ระบบสารสนเทศ และจัดหาบุคลากรให้บริการแบบครบวงจร และงานด้านการบริหารงานและให้คำปรึกษาด้านธุรกิจ



ในปี 2560 ผลการดำเนินงานโดยภาพรวมในกลุ่มบริษัท มาจากรายได้หลักจากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้วในช่วงปี 2558 ต่อเนื่องมาจนถึงปี 2559 และในปี 2560 ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์เพิ่มเติมอีก 2 โครงการ รวมกำลังการผลิต 10 เมกะวัตต์ โดย ณ ปัจจุบัน บริษัทมีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์รวม 740.60 เมกะวัตต์ ส่งผลให้บริษัทมีการรับรู้รายได้รวมจำนวน 5,510.18 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นรายได้จากกลุ่มธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์กว่า 98% ที่เหลืออีก 2% เป็นรายได้จากกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปในสัดส่วนและทิศทางเดียวกันกับปี 2559 โดยในปี 2560 นับเป็นปีแรกที่บริษัทมีการบันทึกรายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเต็มทั้งปีจากโครงการที่บริษัทดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 บริษัทยังคงมุ่งมั่นขยายการลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานขยะ และพลังงานลม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- สำหรับโครงการในประเทศ บริษัทได้พิจารณายื่นข้อเสนอซื้อขายไฟฟ้ากับสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานในทุกครั้งที่มีการเปิดรับคำขอ และ/หรือ เปิดประมูล ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ดังจะเห็นได้จากประกาศต่างๆของทางสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอัตราการรับซื้อไฟฟ้าในระยะหลังจะมีราคาถูกลง แต่เนื่องด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ตลอดจนการเข้ามามีส่วนร่วมทั้งภาครัฐและเอกชนที่จะส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้นทุนในการก่อสร้างมีแนวโน้มราคาที่ถูกลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ทำให้ธุรกิจพลังงานทดแทนยังคงได้รับความสนใจ ทั้งนี้ ในการยื่นข้อเสนอซื้อขายไฟฟ้านั้น บริษัทจะพิจารณาจากความพร้อมของบริษัท และผลตอบแทนจากการลงทุนที่บริษัทจะได้รับเป็นสำคัญ เพื่อที่บริษัทสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพในธุรกิจดังกล่าวต่อไป ที่ผ่านมามีโครงการที่ได้รับการพิจารณา ดังนี้

| ลำดับ | โครงการ | เมกะวัตต์ | อัตราค่าไฟฟ้า | ที่ตั้ง | กำหนด COD |
|-------|--|-----------|-------------------------------|---|-----------------|
| 1 | โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน (จากขยะชุมชน) | 9 | Adder 3.50 บาท / หน่วย (7 ปี) | ตำบลหนองหลุม อำเภอนาทม จังหวัดพิจิตร | ภายในปี 2563 |
| 2 | โครงการผลิตไฟฟ้าสำหรับหน่วยงานราชการ และสหกรณ์การเกษตร ระยะที่ 2 | 28 | Fit 4.12 บาท / หน่วย (25 ปี) | จังหวัดกรุงเทพมหานคร, จังหวัดสุราษฎร์ธานี, จังหวัดหนองบัวลำภู, จังหวัดชัยภูมิ, จังหวัดกระบี่, จังหวัดแพร่ | 31 ธันวาคม 2561 |
| 3 | โครงการ SPP Hybrid Firm | 16 | Fit 3.66 บาท / หน่วย (20 ปี) | จังหวัดสระแก้ว | 31 ธันวาคม 2564 |

- สำหรับโครงการในต่างประเทศ บริษัทมุ่งเน้นไปที่โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานลม โดยในปี 2560 บริษัทได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนในกลุ่มประเทศ CLMV โดยเฉพาะประเทศเวียดนาม ซึ่งถือเป็นตลาดใหญ่และสำคัญในด้านธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนเป็นอย่างมาก และมีการส่งเสริมอย่างชัดเจน ปัจจุบันบริษัทได้ลงนามความร่วมมือในการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานลมที่ประเทศเวียดนาม รวมกำลังการผลิต 698 เมกะวัตต์ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และจะได้นำมาดำเนินการในปี 2561 เป็นต้นไป โดยบริษัทวางแผนระยะเวลาในการพัฒนาโครงการดังกล่าวในช่วง 2-3 ปี อย่างไรก็ตาม รูปแบบการลงทุนในต่างประเทศ นั้น บริษัทจะเข้าไปซื้อใบอนุญาตและมาดำเนินการก่อสร้างเอง และ/หรือ การเข้าไปซื้อโครงการที่ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยบริษัทจะได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้โครงการ ข้อจำกัดต่างๆ อาทิเช่น ข้อจำกัดด้านกฎหมาย ข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาการก่อสร้าง สิทธิประโยชน์ทางภาษี ผลประโยชน์ที่บริษัทจะได้รับ ความคุ้มค่าของเงินลงทุน เป็นต้น ทั้งนี้ การดำเนินการลงทุนในต่างประเทศต้องพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆ อย่างรอบคอบ และคำนึงถึงระยะเวลาการลงทุนที่เหมาะสมในการที่โครงการนั้นจะสามารถสร้างผลตอบแทนกลับคืนสู่บริษัทได้เร็ว และคุ้มค่าที่สุด ปัจจุบัน ในปี 2560 บริษัทมีโครงการในต่างประเทศที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังนี้

| ลำดับ | โครงการ | เมกะวัตต์ | อัตราค่าไฟฟ้า | ที่ตั้ง | กำหนด COD |
|-------|----------------------------------|-----------|---|---|-----------------|
| 1 | โครงการ “เทียนจิน” ^{/1} | 20+10 | ปีที่ 1 – 3 หน่วยละ RMB 1.18 per kWh ปีที่ 4 – 25 หน่วยละ RMB 0.88 per kWh | จังหวัดหนิงเหอ นครเทียนจิน ประเทศจีน | 22 ธันวาคม 2559 |
| 2 | โครงการ “เวียดนาม” ^{/2} | 698 | Fit 9.8 เซนต์ยูเอส / หน่วย (20 ปี) | จังหวัดบักเลียว จังหวัดชอกจาง จังหวัดคามาว ประเทศเวียดนาม | ภายในปี 2565 |

หมายเหตุ : /1 โครงการ “เทียนจิน” ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเจรจาต่อรองเงื่อนไข เนื่องจากมีข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ได้พิจารณาไว้

โดยการลงทุนในโครงการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต บริษัทมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านเงินทุนที่จะเข้ามารองรับการลงทุนในโครงการดังกล่าว นอกเหนือจากกระแสเงินสดที่บริษัทได้รับจากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าในทุกเดือนแล้ว บริษัทยังได้มีนโยบายศึกษาและเตรียมการ (1) ในการจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Fund: IFF) ซึ่งอยู่ระหว่าง

ดำเนินการ โดยคาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้ภายในปี 2561 นี้ (2) การออกและเสนอขายหุ้นกู้ โดยในปี 2560 บริษัทได้มีการว่าจ้างให้บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด เข้ามาจัดอันดับเครดิตของบริษัท ซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและคุณภาพการดำเนินงานที่ดี โดยการออกและเสนอขายหุ้นกู้ของบริษัทจะเป็นไปเพื่อการระดมทุนในการปรับโครงสร้างหนี้ และเพื่อการลงทุนในโครงการใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป (3) การนำธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์บนพื้นดินเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Spin Off) เพื่อให้ธุรกิจดังกล่าวสามารถระดมทุนและขยายธุรกิจได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยลดภาระการใช้แหล่งเงินทุนจากบริษัท และช่วยเพิ่มศักยภาพของบริษัทในการขยายการลงทุนไปในธุรกิจพลังงานประเภทอื่นๆ รวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องอื่น ได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น

นอกจากนี้ บริษัทยังได้เข้าทำรายการซื้อที่ดิน ที่ จังหวัดลพบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อรองรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ปัจจุบันอยู่ระหว่างศึกษาและเตรียมความพร้อมในส่วนงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

14.2 ผลการดำเนินงานโดยสรุป

ในปี 2560 บริษัทมีการรับรู้รายได้จากธุรกิจการให้บริการด้านการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Operation and Maintenance services) ให้แก่บริษัทต่างๆที่บริษัทถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม จำนวน 339.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีรายได้อยู่ 50.15 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้น 289.58 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 577.43

ในส่วนของบริษัทย่อย มีการรับรู้รายได้หลักมาจากธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 5,391.28 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 53.19 เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีรายได้อยู่ที่จำนวน 3,519.30 ล้านบาท โดยในปี 2560 รายได้จากการขายไฟฟ้ายังถือเป็นรายได้หลักที่สำคัญ โดยมีสัดส่วนกว่า 98% ของรายได้รวมทั้งหมด โดยเป็นผลมาจากการดำเนินการเชิงพาณิชย์ในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้มีการลงทุนต่อเนื่องจากปี 2558 โดยในปี 2560 นับเป็นปีที่บริษัทมีการบันทึกรายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเต็มทั้งปีจากโครงการที่บริษัทดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว ซึ่งเป็นรายได้ที่มั่นคงและต่อเนื่องไปตลอดอายุสัญญาซื้อขายไฟฟ้า 25 ปี นับจากวันดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้จะทำการจัดจำหน่ายให้กับการไฟฟ้า ในราคาที่จะระบุไว้ตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้า โดย ณ ปัจจุบัน บริษัทมีโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์รวม 740.60 เมกะวัตต์

บริษัทมีรายได้รวมจาก 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจพลังงานทดแทน ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัท และธุรกิจบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5,510.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีรายได้รวมจำนวน 3,611.60 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.57 และมีกำไรสุทธิจำนวน 1,511.63 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 989.42 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 189.47 ทั้งนี้ สามารถจำแนกผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทในปี 2560 ที่สำคัญได้ดังนี้

1. รายได้จากการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ มาจากการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์, งานบริหารจัดการสถานีไฟฟ้าและสายส่ง เป็นต้น ให้แก่โครงการของบริษัทย่อยที่ SUPER เข้าไปถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ภายหลังจากที่โครงการโรงไฟฟ้าดังกล่าวได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์เรียบร้อยแล้ว เพื่อดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์ในโรงไฟฟ้า รวมถึงการบริหารจัดการเพื่อให้โรงไฟฟ้าสามารถดำเนินการผลิตไปได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

2. รายได้จากการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน มาจากการจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์ให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค รวม 740.60 เมกะวัตต์

3. รายได้จากการดำเนินธุรกิจบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มาจากการให้บริการด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบำรุงรักษาและให้บริการแบบครบวงจรแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

| โครงสร้างรายได้ | ปี 2560 | | ปี 2559 | | ปี 2558 | |
|--|-----------------|---------------|-----------------|---------------|---------------|---------------|
| | ล้านบาท | ร้อยละ | ล้านบาท | ร้อยละ | ล้านบาท | ร้อยละ |
| รายได้ SUPER(ตามงบเฉพาะกิจการ) | | | | | | |
| 1. รายได้ O&M | 339.73 | 100.00 | 50.15 | 57.56 | - | - |
| 2. รายได้ที่ปรึกษาโครงการ 115 KV | - | - | 36.97 | 42.44 | - | - |
| รายได้บริษัทย่อย(ตามงบการเงินรวม) | | | | | | |
| กลุ่มธุรกิจพลังงาน | | | | | | |
| 1. รายได้จากการขายไฟฟ้า+ส่วนเพิ่มราคา | 5,391.28 | 93.04 | 3,519.30 | 92.56 | 297.30 | 72.67 |
| 2. รายได้จากอัตราแลกเปลี่ยน | 146.04 | 2.52 | 89.76 | 2.36 | - | - |
| 3. รายได้อื่น ^{1/} | 140.52 | 2.43 | 106.41 | 2.80 | 6.45 | 1.58 |
| กลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ | | | | | | |
| 1. รายได้จากการขายกลุ่มผลิตภัณฑ์ไอที | 5.97 | 0.10 | 8.59 | 0.23 | 21.15 | 5.17 |
| 2. รายได้จากการบริการด้านไอที | 105.37 | 1.82 | 76.52 | 2.01 | 77.77 | 19.01 |
| 3. รายได้อื่น ^{2/} | 0.30 | 0.01 | 0.11 | 0.01 | 0.12 | 0.03 |
| รายได้อื่น^{3/} | | | | | | |
| | 4.92 | 0.08 | 1.33 | 0.04 | 6.32 | 1.55 |
| รายได้รวม(ตามงบการเงินรวม) | 5,794.40 | 100.00 | 3,802.03 | 100.00 | 409.11 | 100.00 |

หมายเหตุ : 1/ รายได้อื่นในกลุ่มธุรกิจพลังงาน ในปี 2560 ประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับ ค่าเช่า กำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม เป็นต้น

2/ รายได้อื่นในกลุ่มธุรกิจไอที ในปี 2560 ประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับ เป็นต้น

3/ รายได้อื่น นอกเหนือจากธุรกิจปกติ ในปี 2560 ประกอบด้วย ดอกเบี้ยรับ กำไรจากการขายเงินลงทุน เป็นต้น

นอกจากนี้ การลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่บริษัทได้เข้าดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว นั้น บริษัทยังได้รับสิทธิประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีสำหรับเครื่องจักรที่ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 2) ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลา 8 ปีนับแต่วันที่มีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น
- 3) ในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในช่วงเวลาได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้รับอนุญาตให้นำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น
- 4) ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามข้อ(ข) ไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น
- 5) ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 สำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีกำหนดเวลา 5 ปี นับแต่วันที่สิ้นสุดสิทธิประโยชน์ตามข้อ (ข) และ
- 6) ได้รับอนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปาเป็น 2 เท่า ของค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการ
- 7) ให้ได้รับอนุญาตให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกร้อยละ 25 ของเงินลงทุนนอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

14.3 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

รายได้รวม

ในปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 5,794.40 ล้านบาท เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปี 2559 จำนวน 3,802.03 ล้านบาท พบว่ารายได้รวมปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1,992.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.40 โดยประกอบด้วยรายได้หลักจากการดำเนินงาน ดังนี้

- รายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 5,391.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.04 ของรายได้รวม สืบเนื่องมาจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัทสามารถดำเนินการเชิงพาณิชย์และรับรู้รายได้จำนวน 124 โครงการ รวม 740.60 เมกะวัตต์ ซึ่งในปี 2560 นับเป็นปีที่บริษัทมีการบันทึกรายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเต็มทั้งปีจากโครงการที่บริษัทดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว
- รายได้จากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 146.04 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.52 ซึ่งเป็นผลมาจากประมาณการอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการสั่งซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์จากต่างประเทศ
- รายได้จากการให้บริการในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 111.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.92 ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของลูกค้านักเรียนและรัฐวิสาหกิจ อาทิเช่น กรมการค้าต่างประเทศ กรมที่ดิน กรมการขนส่งทางบก โดยลูกค้าเพิ่มขึ้น 7 องค์กร จากเดิม 98 องค์กร เป็น 105 องค์กร
- รายได้จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 64.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.11 ซึ่งเป็นรายได้จากเงินลงทุนในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดกำลังการผลิต 87 เมกะวัตต์
- รายได้อื่นๆ จำนวน 81.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.40 ได้แก่ ดอกเบี้ยรับ, เงินกำไรจากการลงทุนระยะสั้น เป็นต้น

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายที่จะลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สัดส่วนรายได้ในปี 2560 จะเป็นรายได้จากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ 100% แต่ในปีต่อไป จะเริ่มมีการรับรู้รายได้จากโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ (ขยะอุตสาหกรรม) เพิ่มเติมเข้ามา ขณะที่ในส่วนรายได้จากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ก็จะเพิ่มขึ้นในส่วนของการผลิตไฟฟ้าฯ สำหรับหน่วยงานราชการและสหกรณ์การเกษตร ระยะที่ 2 เพราะฉะนั้น จะเห็นว่า รายได้บริษัทจะยังคงเติบโตและมีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในทุกปี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากรายได้หลักของบริษัท มาจากธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน บริษัทจึงได้ตระหนักและเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ มีการรับประกัน และสามารถผลิตไฟฟ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารจัดการที่ดี ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

| สัดส่วนรายได้ | 2560 | | 2559 | | 2558 | |
|-------------------------|----------|--------|----------|--------|---------|--------|
| | ล้านบาท | % | ล้านบาท | % | ล้านบาท | % |
| ธุรกิจโรงไฟฟ้าฯ | 5,391.28 | 93.04 | 3,519.30 | 92.56 | 297.30 | 72.67 |
| กำไรจาก Exchange Rate | 146.04 | 2.52 | 89.76 | 2.36 | - | - |
| กำไรจากเงินลงทุน | 64.40 | 1.11 | 85.87 | 2.26 | - | - |
| ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ | 111.34 | 1.92 | 85.12 | 2.24 | 98.92 | 24.18 |
| อื่นๆ | 81.34 | 1.40 | 21.98 | 0.58 | 12.89 | 3.15 |
| รายได้รวม | 5,794.40 | 100.00 | 3,802.03 | 100.00 | 409.11 | 100.00 |

เช่นเดียวกับในปี 2559 บริษัทมีรายได้หลักมาจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และเป็นปีที่บริษัทเริ่มมีการรับรู้รายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากโครงการต่างๆที่บริษัทได้เริ่มลงทุนและดำเนินการก่อสร้างเองในช่วงปี 2558 และมาดำเนินการเชิงพาณิชย์ในปี 2559 ภายหลังจากการเข้าลงทุนในบริษัทที่ดำเนินธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Farm) จำนวน 4 บริษัท กำลังการผลิตรวม 12.95 MW ทำให้บริษัทมีการรับรู้รายได้หลักจากธุรกิจดังกล่าว เป็นต้นมา โดยมีรายได้จาก

การผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจำนวน 3,519.30 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.56 ของรายได้รวม ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2558 ที่มีรายได้จากการผลิตและจัดจำหน่ายกระแสไฟฟ้าอยู่ที่จำนวน 297.30 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.67 ของรายได้รวมทั้งหมด เพราะฉะนั้น จะเห็นว่ารายได้จากธุรกิจพลังงานของบริษัทมีอัตราการเติบโตสูงขึ้นจากปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 1,083.75 อันเนื่องมาจากโครงการโรงไฟฟ้าได้มาดำเนินการเชิงพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ในปี 2559

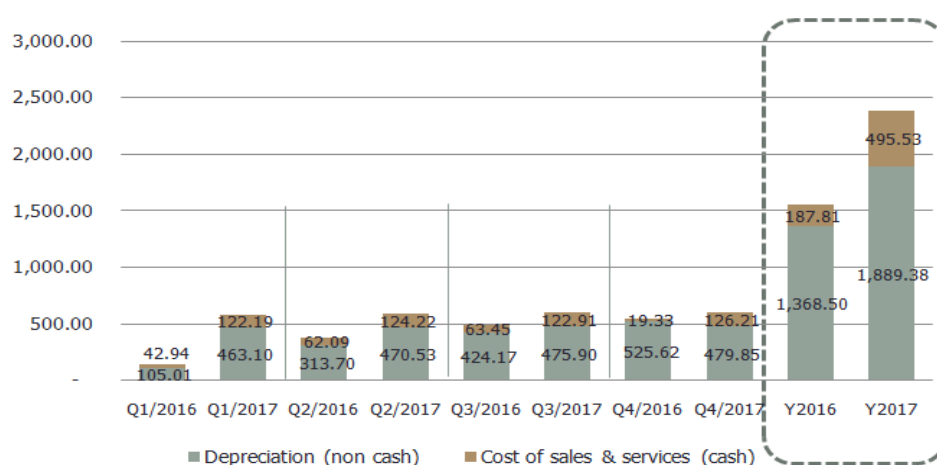
ต้นทุนขายและต้นทุนบริการ

| ปี 2560 | ต้นทุนขาย | | ต้นทุนบริการ | |
|-------------------------|-----------|--------|--------------|--------|
| | (ล้านบาท) | % | (ล้านบาท) | % |
| ธุรกิจพลังงานทดแทน | 2,320.11 | 99.92 | 1.76 | 2.80 |
| ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ | 1.87 | 0.08 | 61.17 | 97.20 |
| | 2,321.98 | 100.00 | 62.93 | 100.00 |

• ต้นทุนขาย

บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนขายในปี 2560 จำนวน 2,321.98 ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นต้นทุนขายในธุรกิจพลังงาน จำนวน 2,320.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.92 ของต้นทุนขาย หรือคิดเป็นร้อยละ 43.03 ของรายได้จากการขายไฟฟ้า เป็นผลมาจากโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์มีการลงทุนที่สูง ต้นทุนหลักในธุรกิจประเภทนี้ประกอบไปด้วยค่าเสื่อมราคาในเครื่องจักรเป็นหลัก ค่าปฏิบัติการและบำรุงดูแลรักษา และค่าเสื่อมราคาสถิติในการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บริษัทมีนโยบายการคิดค่าเสื่อมเป็นเส้นตรงตลอดอายุโครงการ หรือ อายุการใช้งานในสินทรัพย์แต่ละประเภท เมื่อต้นทุนมีลักษณะคงที่จึงทำให้บริษัทสามารถประเมินและบริหารจัดการด้านต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนต้นทุนขายที่เหลือร้อยละ 0.08 เป็นต้นทุนขายในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดจากการขายอุปกรณ์ไอที เพราะฉะนั้น จะเห็นว่า โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์โดยทั่วไปแล้วจะมีค่าบริหารจัดการ ค่าปฏิบัติการและบำรุงดูแลรักษา ไม่ซับซ้อนมากนัก ต้นทุนส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในแต่ละรอบจึงเป็นเรื่องของค่าเสื่อมราคา ซึ่งไม่ใช่ต้นทุนที่เป็นตัวเงินจริง

ตารางแสดงในส่วนของต้นทุนขายและต้นทุนบริการ (หน่วย : ล้านบาท)



ทั้งนี้ ต้นทุนขายในปี 2560 เมื่อเทียบกับต้นทุนขายในปี 2559 พบว่าต้นทุนขายปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 821.43 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.74 ซึ่งเป็นไปในทิศทางของการขยายตัวในการรับรู้รายได้โครงการโรงไฟฟ้าที่ดำเนินการเชิงพาณิชย์

● **ต้นทุนบริการ**

บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนบริการในปี 2560 จำนวน 62.93 ล้านบาท ประกอบไปด้วยต้นทุนหลักจากงานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศจำนวน 61.17 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 97.60 โดยเป็นต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับด้านบุคลากร ที่เน้นการให้บริการการดูแลบำรุงรักษาและการจัดบุคลากรแบบครบวงจร ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับต้นทุนบริการในปี 2559 จำนวน 55.77 ล้านบาท พบว่าต้นทุนบริการปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 7.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.83 ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนรายได้ที่เพิ่มขึ้น และส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการบริการอันเนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจและการแข่งขันในธุรกิจไอทีที่สูงขึ้น อาทิเช่น ต้นทุนในส่วนของพนักงาน เป็นต้น

ดังนั้น ในปี 2560 บริษัทมีการรับรู้กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงานจำนวน 3,125.28 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 56.72 ของรายได้จากการดำเนินงาน เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีกำไรขั้นต้นจำนวน 2,055.29 ล้านบาท พบว่ากำไรขั้นต้นปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1,069.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.06 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากการขยายตัวในธุรกิจพลังงานทดแทน โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่บริษัทได้ลงทุนและพัฒนาจนสามารถดำเนินการเชิงพาณิชย์ได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

| ปี 2560 | รายได้รวม (ล้านบาท) | ต้นทุนรวม (ล้านบาท) | กำไรขั้นต้น (ล้านบาท) | ร้อยละ |
|-------------------------|------------------------|------------------------|--------------------------|--------|
| ธุรกิจพลังงานทดแทน | 5,398.85 | 2,321.87 | 3,076.98 | 56.99 |
| ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ | 111.34 | 63.04 | 48.30 | 43.38 |
| รวม | 5,510.19 | 2,384.91 | 3,125.28 | 56.72 |

หมายเหตุ รายได้รวมในธุรกิจพลังงาน จำนวน 5,398.85 ล้านบาท ประกอบด้วย

- รายได้จากการขายไฟฟ้า จำนวน 5,232.84 ล้านบาท
- รายได้จากส่วนเพิ่มราคารับซื้อ จำนวน 158.44 ล้านบาท
- รายได้จากการบริการ จำนวน 7.57 ล้านบาท

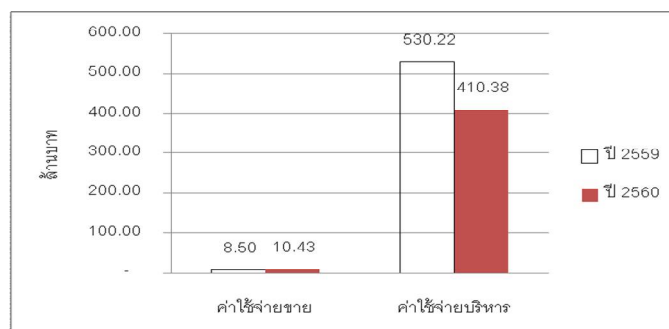
รายได้รวมในธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 111.34 ล้านบาท ประกอบด้วย

- รายได้จากการขาย จำนวน 5.97 ล้านบาท
- รายได้จากการบริการ จำนวน 105.37 ล้านบาท

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร

ปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายในการขายจำนวน 10.43 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 410.38 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่มีค่าใช้จ่ายในการขายจำนวน 8.50 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการบริหารจำนวน 530.22 ล้านบาท พบว่าค่าใช้จ่ายในการขายมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1.93 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.82 โดยค่าใช้จ่ายในการขายเป็นค่าใช้จ่ายจากการขายอุปกรณ์ไอทีของธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายด้านพนักงาน และการส่งเสริมการขาย เป็นต้น

ตารางแสดงเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายขาย, ค่าใช้จ่ายบริหาร ปี 2559 และ ปี 2560



ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารมีการปรับตัวลดลงจำนวน 119.84 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 22.60 เนื่องจากค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในปี 2560 เป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานปกติของโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ค่าภาษีโรงเรือนและภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพบัญชี เป็นต้น และค่าใช้จ่ายในส่วนของการเตรียมงานโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะที่ดำเนินการก่อสร้างในปี 2560 ซึ่งประกอบไปด้วยค่าที่ปรึกษา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเตรียมงานสำหรับโครงการในอนาคตที่จะเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานตามปกติจะพบว่าค่าใช้จ่ายจากการบริหารมีจำนวนลดลงจากงวดเดียวกันในปี 2559 โดยที่ค่าใช้จ่ายในปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายทางด้านDemurrage Storage ค่าที่ปรึกษาโครงการในอนาคตของโครงการต่างๆ ค่าธรรมเนียมธนาคาร และค่าจดทะเบียนต่างๆ อย่างไรก็ตาม บริษัทมีการบริหารจัดการที่ดี และการบริหารทรัพยากรร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บริษัทเกิดการประหยัดขึ้นจากค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนคงที่ภายในกิจการ สะท้อนความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในอนาคตหากบริษัทมีการขยายการลงทุนออกไปอีกก็จะทำให้บริษัทยังเกิดการประหยัดจากการใช้ทรัพยากรร่วมได้อีก โดยในปี 2560 บริษัทมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม และอัตรากำไรจากการดำเนินงานร้อยละ 3.18 ร้อยละ 53.07 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารจัดการสินทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การขยายการลงทุนในธุรกิจพลังงานทั้งการเข้าซื้อกิจการต่างๆ และการลงทุนในส่วนของการเตรียมความพร้อมสำหรับโครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อาจทำให้บริษัทมีค่าใช้จ่ายในช่วงแรกที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายปกติจากการดำเนินงาน อาทิเช่น ค่าใช้จ่ายด้านที่ปรึกษาจากการเข้าทำรายการได้มาซึ่งโครงการต่างๆ, ค่าใช้จ่ายด้านการลงทุนในที่ดินและเครื่องจักรที่จำเป็น, ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตต่างๆ เป็นต้น โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะในช่วงเวลา

ต้นทุนทางการเงิน

ปี 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีต้นทุนทางการเงินจำนวน 1,454.33 ล้านบาท เมื่อเทียบกับต้นทุนทางการเงินในปี 2559 จำนวน 1,201.09 ล้านบาท พบว่าต้นทุนทางการเงินปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 253.24 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21.08 โดยต้นทุนทางการเงินที่สำคัญเป็นผลมาจากการที่บริษัทได้รับการสนับสนุนสินเชื่อจากสถาบันการเงินโดยมียอดเงินต้นคงค้าง ณ สิ้นปี 2560 จำนวน 23,453.63 ล้านบาท โดยเงินสนับสนุนดังกล่าวใช้เพื่อพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าของบริษัท ในรูปแบบสินเชื่อระยะยาว ซึ่งมีต้นทุนในรูปดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 5-6 โดยบริษัทได้จดจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างและเครื่องจักร, การนำเงินลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทย่อย, การโอนสิทธิการรับเงินสำหรับการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า, การนำเงินฝากเข้าบัญชีธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระหนี้, การค้ำประกันเงินกู้ยืมจากกรรมการในนามส่วนตัว รวมถึง บริษัทได้ค้ำประกันเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินของบริษัทย่อยในนามบริษัทเต็มวงเงิน เพื่อเป็นหลักประกันวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงิน และต้นทุนทางการเงินที่เกิดจากการออกตั๋วแลกเงินและตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อมาใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในธุรกิจและขยายการลงทุน ในรูปแบบเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งมีต้นทุนในส่วนนี้เฉลี่ยร้อยละ 6-7 โดยบริษัทได้จดจำนำหุ้นสามัญของบริษัทที่ถือโดยกรรมการ และ/หรือ ผู้ถือหุ้นรายหนึ่งในสัดส่วน 1.5 เท่าของมูลค่าหน้าตั๋วเพื่อเป็นหลักประกัน

อย่างไรก็ดี บริษัทได้ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการต้นทุนด้วยการเลือกใช้แหล่งเงินทุนที่เหมาะสมในการลงทุนแต่ละโครงการ เพื่อให้บริษัทมีกระแสเงินสดเพียงพอต่อการชำระหนี้ด้วยดีเสมอมา

ตารางแสดงรายการเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

| งบการเงินรวม(ล้านบาท) | 2560 | 2559 |
|-------------------------------------|------------|------------|
| เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน | 26,800.10 | 26,617.87 |
| หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี | (3,346.47) | (2,568.78) |
| เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน | 23,453.63 | 24,049.09 |

ตารางแสดงรายการเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น

| งบการเงินรวม(ล้านบาท) | 2560 | 2559 |
|-----------------------------------|----------|--------|
| ตัวแลกเงิน | 605.12 | 956.73 |
| ตัวสัญญาใช้เงิน | 444.25 | - |
| รวมเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลอื่น | 1,049.37 | 956.73 |

ปัจจุบัน บริษัทอยู่ระหว่างพิจารณาบริหารจัดการต้นทุนทางการเงิน เพื่อที่จะลดอัตราดอกเบี้ย และ/หรือ ปรับโครงสร้างทุน รวมถึงการเลือกใช้เครื่องมือทางการเงินเข้ามาบริหารจัดการ เพื่อที่บริษัทจะได้มีต้นทุนทางการเงินที่ลดลง และมีในส่วนของกำไรที่เพิ่มขึ้น ในสถานะที่อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้น

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานในปี 2560 บริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน 1,511.63 ล้านบาท เมื่อเทียบกับกำไรสุทธิในปี 2559 จำนวน 522.21 ล้านบาท พบว่ามีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 989.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 189.47 ส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิของบริษัทสูงขึ้นจาก 14.46 ในปี 2559 มาเป็น 27.43 ในปี 2560 โดยเป็นผลมาจากการเติบโตในการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และการที่บริษัทสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารงานเพื่อก่อให้เกิดกำไรจากเงินลงทุน ซึ่งเป็นสัญญาณบวกที่ดีของการดำเนินธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน เนื่องจากการมีรายได้ที่แน่นอนจากการทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับหน่วยงานราชการ ไม่ว่าจะเป็นการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ทำให้บริษัทจะยังคงมีการรับรู้รายได้ในระยะยาวตามที่ระบุในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าอย่างมั่นคง

14.4 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

งบกระแสเงินสด

ตามที่ บริษัทและบริษัทย่อยมีการลงทุนในธุรกิจพลังงานทดแทน และสามารถสร้างการรับรู้รายได้ที่เติบโตขึ้นจากปี 2559 ส่งผลให้บริษัทมีกระแสเงินสดหมุนเวียนในกิจการเป็นจำนวนที่เพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจและการชำระหนี้ อีกทั้ง ยังมีกระแสเงินสดเหลือสำหรับการลงทุนโครงการในอนาคต ทั้งนี้ กระแสเงินสดสุทธิระหว่างปีการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจำนวน 191.51 ล้านบาท จากกระแสเงินสดช่วงต้นปี 2560 จำนวน 146.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นช่วงสิ้นปี 2560 จำนวน 337.98 ล้านบาท อันเนื่องมาจากการกระแสเงินสดรับจากการดำเนินธุรกิจ และจากการกู้ยืมระยะยาว และมีรายจ่ายที่จำเป็นจากการลงทุนในสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน อาทิเช่น ที่ดิน เครื่องจักร เป็นต้น โดยมีรายการที่สำคัญ ดังนี้

| กระแสเงินสด หน่วย: ล้านบาท | ปี 2560 | | |
|---|-----------|------------|--------------------|
| | เงินสดรับ | เงินสดจ่าย | เพิ่มขึ้น / (ลดลง) |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี | | | 146.47 |
| เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน | | | |
| - กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงาน | 4,750.06 | - | 4,750.06 |
| - ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น | 174.66 | - | 174.66 |
| - สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ + ค่าความนิยมจากการปันส่วนมูลค่ายุติธรรม | 114.13 | 14.65 | 99.48 |
| - สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น | 1,005.80 | - | 1,005.80 |
| - เงินฝากธนาคารที่ใช้เป็นหลักประกัน | - | 577.41 | (577.41) |
| - เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น | - | 4.48 | (4.48) |
| - หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ + รับผิดชอบต่อ | 14.83 | 22.72 | (7.89) |
| รวมเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน | | | 5,440.22 |
| เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมลงทุน | | | |

| กระแสเงินสด หน่วย: ล้านบาท | ปี 2560 | | |
|---|-----------|------------|--------------------|
| | เงินสดรับ | เงินสดจ่าย | เพิ่มขึ้น / (ลดลง) |
| - ซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ | - | 4,567.96 | (4,567.96) |
| - อื่นๆ | 173.88 | 152.95 | 20.93 |
| รวมเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน | | | (4,547.03) |
| เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน | | | |
| - เงินกู้ยืม | 6,816.34 | 6,063.96 | 752.38 |
| - ต้นทุนทางการเงิน | - | 1,444.12 | (1,444.12) |
| - อื่นๆ | - | 9.94 | (9.94) |
| รวมเงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน | | | (701.68) |
| เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี | | | 337.98 |

ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์และความเพียงพอของเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนเท่ากับ 1,401.86 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 1,488.30 ล้านบาท พบว่าสินทรัพย์หมุนเวียนปรับตัวลดลงจำนวน 86.44 ล้านบาท โดยมีรายการที่เป็นนัยสำคัญ ได้แก่

- ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่นปรับตัวลดลงจำนวน 161.87 ล้านบาท ประกอบด้วยลูกหนี้การค้าที่เกิดจากการโอนสิทธิการรับเงินจากการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า, ค่าใช้จ่ายนำเข้าเรือเรียกเก็บ, เงินทรองจ่าย, รายได้ค้างรับ และรายการอื่นๆที่ปรับตัวลดลง

- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นมีการปรับตัวลดลงจำนวน 112.11 ล้านบาท

อย่างไรก็ดี บริษัทมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องโดยการรักษาระดับเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท โดยไม่กระทบต่อกระแสเงินสดหมุนเวียนของบริษัท โดยในปี 2560 มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ที่ 0.21 เท่า โดยมีรายการเงินสดและเทียบเท่าเงินสดปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 191.51 ล้านบาท

ตารางแสดงรายการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญของสินทรัพย์หมุนเวียนในปี 2559 – ปี 2560

| งบการเงินรวม (หน่วย: ล้านบาท) | ปี 2560 | ปี 2559 | เปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น (ลดลง) |
|-----------------------------------|---------------|-----------------|---------------------------------|
| 1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด | 337.98 | 146.47 | 191.51 |
| 2. ลูกหนี้การค้า - กิจการอื่น | 471.72 | 457.07 | 14.65 |
| หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ | (29.13) | (29.13) | - |
| รวมลูกหนี้การค้า | 442.60 | 427.94 | 14.66 |
| 3. ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น | | | |
| รายได้ค้างรับ | 384.26 | 427.27 | (43.01) |
| ลูกหนี้อื่น - กิจการอื่น | 210.46 | 216.73 | (6.27) |
| เงินทรองจ่ายอื่น | 50.98 | 56.51 | (5.53) |
| ค่าใช้จ่ายในการนำเข้าเรือเรียกคืน | 15.08 | 130.39 | (115.31) |
| อื่นๆ | 40.03 | 46.45 | (6.42) |
| รวมลูกหนี้หมุนเวียนอื่น | 700.81 | 877.35 | |
| หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ | (208.75) | (208.75) | - |
| รวมลูกหนี้อื่น | 492.06 | 668.59 | (176.53) |
| รวม | 934.66 | 1,096.53 | (161.87) |

ทั้งนี้ บริษัทมีนโยบายการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้ส่งสัจจะสูญเต็มจำนวนหากลูกหนี้ค้างชำระเกิน 12 เดือน นอกจากนี้ บริษัทยังพิจารณาการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้ส่งสัจจะสูญโดยประมาณการจากจำนวนหนี้ และการเก็บเงินจากลูกหนี้ในอดีต โดยบริษัทจะประเมินสถานะการเงินของลูกหนี้แต่ละรายประกอบการพิจารณาการตั้งสำรองหนี้ส่งสัจจะสูญด้วย บริษัทจึงคาดว่าจะไม่มีความเสียหายจากการเรียกชำระหนี้จากลูกหนี้เหล่านี้เกินกว่ามูลค่าที่ตั้งสำรองไว้ โดยเฉลี่ยบริษัทจะให้เครดิตกับลูกหนี้การค้ำเป็นเวลาประมาณ 30 - 60 วัน โดยบริษัทมีนโยบายที่จะจัดเก็บหนี้ให้ได้ตามกำหนดระยะเวลาที่วางไว้ โดยอาศัยพนักงานของบริษัทที่มีประสบการณ์และทราบข้อมูลรายละเอียดของลูกค้ำ ในระยะที่ผ่านมาบริษัทมีตั้งค่าเผื่อนี้ส่งสัจจะสูญจำนวน 29.13 ล้านบาท ซึ่งเป็นรายการลูกหนี้การค้ำจากธุรกิจเดิมของบริษัทก่อนปี 2556 อย่างไรก็ดี บริษัทมีอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้การค้ำในปี 2560 อยู่ที่ 11.87 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2559 ที่ระดับ 13.02 เท่า

นอกจากนี้ บริษัทมีลูกหนี้การค้ำรอเรียกเก็บส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน ทั้งนี้ เป็นผลมาจากบริษัทมีลูกหนี้การค้ำที่ส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานภาครัฐ อย่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีระเบียบและระยะเวลาดำเนินการในส่วนนี้ที่ค่อนข้างชัดเจน ส่งผลให้บริษัทสามารถบริหารจัดการลูกหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ ดังนี้

| งบการเงินรวม (หน่วย: ล้านบาท) | ปี 2560 | ปี 2559 |
|--------------------------------------|---------|---------|
| ลูกหนี้การค้ำ - กิจการอื่น | | |
| ยังไม่ครบกำหนดชำระ | 431.74 | 422.04 |
| เกินกำหนดชำระ | | |
| น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 เดือน | 8.78 | 5.26 |
| มากกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน | 1.88 | 0.11 |
| มากกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน | 0.19 | 0.53 |
| มากกว่า 12 เดือนขึ้นไป | 29.13 | 29.13 |
| รวม | 39.99 | 35.02 |
| รวมลูกหนี้การค้ำ ก่อน หักค่าเผื่อนี้ | 471.72 | 457.07 |
| หัก ค่าเผื่อนี้ส่งสัจจะสูญ | (29.13) | (29.13) |
| รวมลูกหนี้การค้ำ | 442.60 | 427.94 |

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมจำนวน 46,870.65 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 48,024.82 ล้านบาท พบว่าสินทรัพย์รวมปรับตัวลดลงจำนวน 1,154.17 ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานที่เติบโตในธุรกิจพลังงานทดแทนในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา ส่งผลให้บริษัทมีสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ทั้งในด้านการเพิ่มทุน และการได้รับการสนับสนุนทางการเงินในการเข้าลงทุนและพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัท แต่ในปี 2560 การดำเนินงานของบริษัทไม่ได้มีการเข้าลงทุนเพิ่มเติมมากนัก ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ (ขยะอุตสาหกรรม) และการเตรียมความพร้อมสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จึงทำให้สินทรัพย์รวมของบริษัทมีการปรับตัวลดลงเล็กน้อย อันเนื่องมาจากรายการตัดค่าเสื่อมราคาใน ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ซึ่งเป็นสินทรัพย์หลักในการประกอบธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์, สิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น โดยมีรายละเอียดการลดลงของรายการสินทรัพย์ที่สำคัญดังนี้

| รายการ | ปี 2560 | ปี 2559 | เปลี่ยนแปลง | |
|--|-----------|-----------|---------------|---------|
| | (ล้านบาท) | (ล้านบาท) | ลดลง(ล้านบาท) | ร้อยละ |
| ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ | 39,027.71 | 39,544.89 | (517.18) | (1.31) |
| สิทธิในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า | 2,868.23 | 3,003.21 | (134.98) | (4.49) |
| สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น | 110.18 | 222.29 | (112.11) | (50.43) |

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น● หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 30,648.12 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 33,328.92 ล้านบาท พบว่าหนี้สินรวมปรับตัวลดลงจำนวน 2,680.80 ล้านบาท โดยหนี้สินส่วนใหญ่ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินเพื่อใช้ลงทุนและพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ผ่านมาของบริษัทลดลงจำนวน 595.46 ล้านบาท เป็นผลมาจากการที่บริษัทสามารถจ่ายชำระหนี้จากรายได้โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทที่ได้ดำเนินการเชิงพาณิชย์แล้ว ซึ่งมีสัดส่วนการชำระหนี้มากกว่าการที่บริษัทได้ก่อภาระหนี้เพิ่มเติมในส่วนของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนจากขยะ (ขยะอุตสาหกรรม) ภายใต้บริษัทย่อยของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังได้จ่ายชำระคืนเจ้าหนี้การค้าที่เกิดจากการซื้อทรัพย์สินและก่อสร้าง โดยมีจำนวนลดลงจากปี 2559 จำนวน 3,404.44 ล้านบาท โดยบริษัทยังคงรักษาสัดส่วนหนี้สินต่อทุนไว้ที่ 2 ต่อ 1 เพื่อให้บริษัทไม่มีความเสี่ยงด้านหนี้สินมากเกินไป อีกทั้งเพื่อแสดงให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายโครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสม โดยบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนในปี 2560 อยู่ที่ 1.89 เท่า

อย่างไรก็ดี หากพิจารณาเฉพาะหนี้สินที่เป็นเงินกู้ยืม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากการกู้ยืมนั้น โดยหักเจ้าหนี้การค้าจากการดำเนินงานปกติออกจะพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของบริษัท ณ สิ้นปี 2560 จะอยู่ที่ 1.79 เท่า

โดยมีรายละเอียดการลดลงของรายการหนี้สินที่สำคัญดังนี้

| รายการ | ปี 2560 | ปี 2559 | เปลี่ยนแปลง | |
|-----------------------------------|-----------|-----------|-------------------------|--------|
| | (ล้านบาท) | (ล้านบาท) | เพิ่มขึ้น/ลดลง(ล้านบาท) | ร้อยละ |
| เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน | 23,453.63 | 24,049.09 | (595.46) | 2.48 |
| เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น | 1,625.16 | 5,029.59 | (3,404.43) | 67.69 |

ทั้งนี้ บริษัทได้มีการหมุนกู้ระยะยาวประเภทไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน มูลค่าหน่วยละ 1,000 บาท เป็นระยะเวลา 2 ปี ที่อัตราดอกเบี้ย 5.95% ต่อปี โดยมีข้อกำหนดที่บริษัทต้องปฏิบัติตาม และรักษาสัดส่วนทางการเงินที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ถือหุ้นได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย ต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น ในอัตราส่วนไม่เกิน 3 ต่อ 1 ณ วันที่คำนวณใดๆ โดยอัตราส่วนดังกล่าวของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เท่ากับ 1.77

ภาระผูกพันด้านหนี้สินที่มีและอาจเกิดขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ หนี้สินและภาระผูกพันบริษัทที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จากการได้รับสนับสนุนทางการเงินจากสถาบันการเงิน และจากระยะเวลาการได้รับเครดิตต่างๆจากธุรกิจนั้น มีรายละเอียด ดังนี้

| ลำดับ | รายการ | มูลค่าผูกพัน(ล้านบาท) | มูลค่าผูกพัน(ดอลลาร์สหรัฐ) |
|-------|-------------------------------------|-----------------------|----------------------------|
| 1 | สัญญาจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องจักร | 585.15 | 1.68 |
| 2 | สัญญาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และก่อสร้าง | 168.88 | - |
| 3 | สัญญาเช่าดำเนินงานและบริการ | 582.97 | - |
| 4 | หนังสือค้ำประกัน | 1,298.63 | - |

● ส่วนของผู้ถือหุ้น

ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมของบริษัทและบริษัทย่อย มีจำนวน 16,222.53 ล้านบาท (โดยเป็นส่วนของบริษัทจำนวน 12,724.64 ล้านบาท และส่วนได้เสียที่ไม่อำนาจควบคุมจำนวน 3,497.89 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับปี 2559 จำนวน 14,695.90 ล้านบาท พบว่าส่วนของผู้ถือหุ้นปรับตัวเพิ่มขึ้นจำนวน 1,526.64 ล้านบาท ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานในปี 2560 ที่สามารถสร้างการรับรู้กำไรสุทธิได้จำนวน 1,511.63 ล้านบาท ซึ่งเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น สะท้อนให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพในการบริหารงานที่ทำให้บริษัทมีกำไรสะสมเพิ่มขึ้น เป็นการสร้างผลตอบแทนให้ผู้ถือหุ้นเพิ่มสูงขึ้นได้ในอนาคต

14.5 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานในอนาคต

ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในอนาคต นอกเหนือจากที่ได้กล่าวไว้แล้วในส่วนที่ 1 ข้อ 3 เรื่องปัจจัยความเสี่ยง คือ

ธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน

1) การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาครัฐ

การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียนอย่างพลังงานแสงอาทิตย์ ถือว่ามีศักยภาพและเสถียรภาพสูงสุดในกลุ่มพลังงานทดแทน และมีอัตราการขยายตัวที่สูง เนื่องจากใช้ระยะเวลาก่อสร้างไม่นาน ความเสี่ยงต่ำ และการปฏิบัติการดูแลบำรุงรักษาที่ไม่ซับซ้อน ทำให้ภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญและเล็งเห็นถึงประโยชน์ในเชิงธุรกิจจากการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ มากกว่าพลังงานในรูปแบบอื่น อย่างไรก็ตาม พลังงานทดแทนไม่ได้จำกัดแค่พลังงานแสงอาทิตย์ ยังมีพลังงานลม พลังงานขยะ พลังงานชีวมวล เป็นต้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีมาตรการและแผนงานในการพิจารณาการให้การสนับสนุนพลังงานแต่ละประเภทที่แตกต่างกันตามต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายได้ตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

ธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1) ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศและภายนอกประเทศ

ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในปี 2560 มาจากความไม่แน่นอนของเศรษฐกิจโลก ปัญหาเสถียรภาพการเมืองโลก และความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน ภัยทางธรรมชาติ ส่วนปัจจัยภายในประเทศอยู่ที่เสถียรภาพทางการเมือง ทิศทางนโยบายการก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 การขาดแคลนแรงงานในบางอุตสาหกรรม ที่สำคัญปัญหาด้านทุนที่เพิ่มสูงขึ้นจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำทั่วประเทศ รวมไปถึงการปรับขึ้นของค่าพลังงาน ทั้งน้ำมัน ไฟฟ้า ค่าขนส่ง เป็นต้น เหล่านี้อาจส่งผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อบริษัทในอนาคต อาทิเช่น ลูกค้านของบริษัทอาจมีการปรับลดงบประมาณหรือชะลอการพัฒนาด้านเทคโนโลยีด้านสารสนเทศลง เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งผลกระทบดังกล่าวนี้ ทำให้บริษัทอาจต้องปรับเปลี่ยนวิธีการในการรับงานจากลูกค้ารายดังกล่าว เช่น การปรับลดอัตราค่าบริการแต่ขอทำสัญญาในระยะยาวเพื่อป้องกันความเสี่ยงในอนาคต เป็นต้น